

การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 A study of reading comprehension ability and satisfaction using the OK5R learning model combined with the peer learning technique in Thai language subject for 5th grade secondary school students.

ศินัฐชญา สุวาลี¹ และผดุง เพชรสุข²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Sinatchaya Suwalee¹ and Phadung Petchsuk²

Nakhonratchasima College

Corresponding Author E-mail : kobour.nmc@gmail.com

(Received: 30 December, 2025 ; Edit: 31 December, 2025; accepted: 31 December, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและ 2) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 23 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม(Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ และแผนการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1.ความสามารถในการอ่านจับใจความ เรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.ความพึงพอใจการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านบรรยากาศในการเรียน

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R, การอ่านจับใจความ, ความพึงพอใจ, เทคนิคเพื่อนคู่คิด, ภาษาไทย

Abstract

This research aimed to 1) compare the reading comprehension ability and satisfaction of 5th grade students in Thai language after and before instruction using the OK5R learning model combined with the peer tutoring technique, and 2) study the satisfaction of 5th grade students with the OK5R learning model combined with the peer tutoring technique in Thai language. The sample consisted of 23 5th grade students from class 5/1, selected using cluster random sampling with the classroom as the sampling unit. The research instruments included an achievement test, a satisfaction questionnaire, and lesson plans. The statistical methods used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

1. Reading comprehension ability: A study on reading comprehension ability and satisfaction using the OK5R learning management model combined with the peer tutoring technique in Thai language for 5th grade secondary school students showed a statistically significant improvement ($p < .05$) after the intervention compared to before.

2. Satisfaction: Overall, satisfaction with the reading comprehension ability study using the OK5R learning management model combined with the peer tutoring technique in Thai language for 5th grade secondary school students was at a high level. The aspect with the highest mean score was the benefits received, followed by the teaching and learning management, and the aspect with the lowest mean score was the learning environment.

Keywords: OK5R learning management, reading comprehension, satisfaction, peer tutoring technique, Thai language

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทย เป็นภาษาประจำชาติไทย แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของไทย ภาษาไทยที่เราใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญ เพราะภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อสารทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยต้องอาศัยทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน โดยเฉพาะทักษะในการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและทำให้เรามีความรู้ ก้าวทันต่อข้อมูลข่าวสาร การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เปิดประสบการณ์และพร้อมเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น

ทักษะการอ่านได้ถูกกำหนดขึ้นในนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ เพราะประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอ่านมาเป็นระยะเวลานาน ได้มีการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน มุ่งให้นักเรียนมีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเลือกศึกษาต่อเพื่อมีงานทำและในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการก็ได้กำหนดหลักสำคัญในการประกาศนโยบายและจุดเน้นด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และได้มุ่งหวังให้นักเรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค ความปลอดภัย และมีสมรรถนะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาและบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สร้างตรรกะความคิดแบบเป็นเหตุเป็นผลให้นักเรียนไทยสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

นิรติชัย สุตเพาะ (2555, 3) กล่าวว่า ทักษะการอ่านต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจึงจะสามารถพัฒนาการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่ออ่านเรื่องแล้วต้องสามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ ตีความ แปลความ ขยายความ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ การที่ผู้เรียนจะมีสมรรถนะดังกล่าวได้ต้องมีความสามารถในการอ่านจับใจความที่เป็นพื้นฐานสำคัญจึงจะสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน ขนมนิ แก้วพิกุล (2553: 23) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ทุกคน การอ่านช่วยพัฒนาสติปัญญา ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ทำให้เป็นคนรอบรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ได้รับการยอมรับเชื่อถือและศรัทธา การอ่านยังเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีของมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เป็นไปในทางที่ดีงามได้ด้วยตนเองการอ่านก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและการอ่านยังช่วยให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ทุกคน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อช่วยพัฒนาสติปัญญา ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทำให้เป็นคนรอบรู้ สามารถพัฒนาศักยภาพมากขึ้น อีกทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ได้รับการยอมรับเชื่อถือและศรัทธา การอ่านยังเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีของมนุษย์ทุกชาติทุกภาษาส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เป็นไปในทางที่ดี แวมยุรา เหมือนนิล (2553: 5) ได้แสดงความคิดเห็นปัญหาที่เกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนไทยว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีนิสัยรักการอ่านหนังสือต่าง ๆ น้อยลง ส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนจำนวนมาก อ่านจับใจความไม่เป็นหรืออ่านได้ช้า ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายตำราที่สอนส่วนใหญ่มีกมธเทศหรือหลักการอย่างกว้าง ๆ ยากต่อการปฏิบัติให้บังเกิดผล การฝึกทักษะการอ่านในชั้นเรียนก็มีจำกัด ปัญหาการอ่านในโรงเรียนก็ไม่ได้มีการแก้ไขอย่างจริงจังและมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะโลกไร้พรหมแดนในปัจจุบันมีหนังสือและข่าวสารต่าง ๆ อย่างท่วมท้น ในขณะที่เดียวกันได้เกิดสื่อที่รับรู้เร็วกว่าหนังสือมาก

กระทรวงศึกษาธิการ (2552: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า “การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ รวมทั้งการใช้เวลาว่างก็ใช้การอ่านจับใจความเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้น สารที่อ่านจึงมีทั้งสารวิชาการให้ความรู้ด้านต่าง ๆ และสารบันเทิงที่ให้ความสนุกสนานคลายความเครียด” กระทรวงศึกษาธิการ (2551, 2) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีความสำคัญในบริบทด้านดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านการศึกษา และการทำงาน ย่อมเกี่ยวข้องกับการใช้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญจึงเป็นทักษะที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตอย่างมาก เพราะเป็นการ

พัฒนาสติปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์และช่วยให้จิตใจมีสมาธิสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง กอบกัญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 111) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเองเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่าน ทำความเข้าใจเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนนำเสนอมาอย่างผู้อ่าน โดยผู้อ่านควรเริ่มต้นค้นหาข้อคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่องให้ได้ก่อน แล้วนำข้อคิดที่ได้เหล่านั้นมาประมวลเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ใจความสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ผู้อ่านจึงต้องทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด ทั้งความหมายของคำ ประโยค และเนื้อหาทั้งหมด ซึ่งบางครั้งความหมายของคำนั้น ๆ ก็อาจมีนัยสำคัญทางความหมาย ดังนั้นผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับบริบทของเนื้อหาด้วย ผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดมาใช้แก้ปัญหาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน เพื่อยกระดับการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านได้อีกด้วย

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญของการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลง การดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านจับใจความสำคัญเป็นหัวใจของการอ่านทุกชนิด เพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากอ่านแล้ว จับใจความได้จำไว้ได้หรือบันทึกไว้ได้ ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันทีและใช้ได้ยาวนาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกับก่อนเรียน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 112 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเจียงทองพิทยาคมอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 23 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ จำนวน 6 แผน
2. แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เรื่อง การอ่านจับใจความ รายวิชาภาษาไทย แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ให้อ่านเวลาตอบ 60 นาที

3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประเมิน 3 ด้านคือ 1) ด้านบรรยากาศในการเรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ด้านละ 4 ข้อ รวมทั้งหมด 12 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

1.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเจียงทองพิทยาคม พุทธศักราช 2560 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สาระที่ 1 การอ่าน รวมทั้งศึกษาเอกสาร ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักการและรายละเอียดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

1.3 ศึกษาทฤษฎี หลักการ เทคนิครูปแบบวิธีการสอนและเอกสารเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยกำหนดเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแผน 6 เรื่อง ดังนี้

- 1) การอ่านจับใจความจากบทความ
- 2) การอ่านจับใจความจากงานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง
- 3) การอ่านจับใจความจากบทโฆษณา
- 4) การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ
- 5) การอ่านจับใจความจากบันทึกเหตุการณ์
- 6) การอ่านจับใจความจากวรรณคดีในบทเรียน

1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด จำนวน 6 แผน แผนละ 120 นาที ใช้สอนวันจันทร์ถึงวันศุกร์ สัปดาห์ละ 2 วัน รวม 7 สัปดาห์ มีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจำนวน 2 ชั่วโมง ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาเบื้องต้นเพื่อให้ออกเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข ผลการเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับระดับชั้นผู้เรียน และได้เสนอแนะให้เพิ่มเติมกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน พบการใช้คำผิด ควรปรับปรุงสีสันของใบกิจกรรมให้ดึงดูดผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และได้แนะนำให้แก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ต่อไป

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

1.7 ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้คะแนนความเหมาะสมตามแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ ลีเคิร์ท 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด ให้	5	คะแนน	
เหมาะสมมาก	ให้	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

1.8 นำผลการประเมินความเหมาะสมแผนการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ตัดสินผลการประเมินดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
	3.51-4.50	เหมาะสมมาก
	2.51-3.50	เหมาะสมปานกลาง
	1.51- 2.50	เหมาะสมน้อย
	1.00-1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

โดยได้ค่าความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่ารวมเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.50)

1.9 ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 63)

ถ้าแน่ใจว่า	มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง +1
ถ้าไม่แน่ใจว่า	มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง 0
ถ้าแน่ใจว่า	ไม่มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง -1

โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

2.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ผ่านการตรวจแก้ไขและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักเรียนโรงเรียนเจียงทองพิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน

2.6 นำผลการทดลองใช้ (Try - out) มาวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ เพื่อหาความยากง่าย (P) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.22 – 0.78 มีเกณฑ์ที่ใช้ได้ และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.22 – 0.70 มีเกณฑ์ที่ใช้ได้

2.7 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสูตร
KR – 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 เกณฑ์ 0.20-0.80 ขึ้นไปเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.8 จัดพิมพ์แบบสมบรูณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจ

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลิเคอร์ท ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยจะใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจเล็กน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ครอบคลุมในด้านต่างๆ และความสอดคล้องของเนื้อหามาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 63)

ถ้าแน่ใจว่า	มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง +1
ถ้าไม่แน่ใจว่า	มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง 0
ถ้าแน่ใจว่า	ไม่มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง -1

โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจอยู่ระหว่าง 0.5 ขึ้นไป

3.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบรูณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2. ทดสอบนักเรียนก่อนเรียน (Pretest) เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จากนั้นตรวจให้คะแนนและบันทึกเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

3. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน รวม 12 ชั่วโมง

4. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เรื่อง การอ่านจับใจความ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยเป็นแบบวัดความสามารถชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน จากนั้นตรวจให้คะแนน แต่ละข้อ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน บันทึกเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน และนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. ประเมินความพึงพอใจของเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สิ้นสุด โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

5.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

5.2 นำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งการทดสอบก่อนเรียน การทดสอบหลังเรียน และการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน สรุปผล และอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t - test (Dependent Sample) ทดสอบความแตกต่าง ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 112) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.1 นำกระดาษคำตอบของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อที่ตอบถูก 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือข้อที่ไม่ตอบให้ 0 คะแนน และนำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 109)

1.2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent (รัตนะ บัวสนธ์, 2554, หน้า 109)

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51)

2.2 วิเคราะห์ผลการตอบแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยนำผลการประเมินมาตรวจให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 102)

5 คะแนน เมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด

- 4 คะแนน เมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจมาก
 3 คะแนน เมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจปานกลาง
 2 คะแนน เมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจน้อย
 1 คะแนน เมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

นำผลการให้คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
 3.51 - 4.50 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก
 2.51 - 3.50 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
 1.51 - 2.50 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อย
 1.00 - 1.50 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ OK5R และเทคนิคเพื่อนคู่คิด ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย t-test for Dependent Samples ซึ่งผลลัพธ์ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน						
การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ค่า t	p-value
ก่อนเรียน	23	30	12.52	3.09	28.91	0.00*
หลังเรียน	23	30	23.34	3.22		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, df = 22

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 23.34, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.22) สูงกว่าคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 12.52, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.09) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์นี้สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งระบุว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนจะเพิ่มสูงขึ้นหลังจากการใช้รูปแบบการสอน OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดในวิชาภาษาไทย มีผลดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านบรรยากาศในการเรียน	4.52	0.54	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.62	0.55	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.63	0.56	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.59	0.62	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่นักเรียนให้คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.55) และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบรรยากาศในการเรียน ($\bar{X} = 4.52$) ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ของการวิจัย ที่คาดการณ์ว่านักเรียนจะมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การที่ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนั้น อาจเป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้แบบ OK5R ที่มีขั้นตอนเป็นระบบ 10 ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่อ่านเข้ากับประสบการณ์เดิมของตนเองได้ 11 ประกอบกับการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมมือกับเพื่อนแลกเปลี่ยนมุมมอง และช่วยกันวิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่องราว 12 กระบวนการนี้ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งและส่งผลให้ทักษะการอ่านจับใจความดีขึ้นกว่าเดิม 13 ผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประไพ บุตรไชย (2560) ซึ่งพบว่าการสอนด้วยวิธี OK5R ช่วยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และมีความพึงพอใจในระดับมาก 14 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภฤกษ์ ต้นติวิริยากร (2562) ที่ชี้ว่าการใช้แบบฝึกที่ออกแบบมาอย่างดีสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. สำหรับประเด็นความพึงพอใจของนักเรียนที่อยู่ในระดับสูงมากนั้น น่าจะเกิดจากการที่รูปแบบการสอนนี้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น 16นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านการทำกิจกรรม และได้ฝึกฝนทักษะการอ่านกับเนื้อหาที่หลากหลายทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง 17นอกจากนี้การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นและระหว่างครูกับนักเรียน ยังช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี 18ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้มีประโยชน์และสนุกสนาน ผลการวิจัยนี้มีความคล้ายคลึงกับงานของ จินตนา แบบดิบ และ วริศรา วารเครือ (2565) ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบ OK5R มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้นและมีความพึงพอใจต่อการเรียนในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจลำดับขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R และเทคนิคเพื่อนคู่คิดอย่างละเอียด เพื่อให้การนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
2. ควรเลือกใช้บทอ่านที่มีเนื้อหาทันต่อเหตุการณ์ น่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอ่าน
3. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ อาจใช้ใบกิจกรรมที่มีสีสันน่าสนใจ และควรให้คำชมหรือแรงเสริมเชิงบวกเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมหรือตอบคำถามได้ดี

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทดลองนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดไปปรับใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อขยายผลและตรวจสอบประสิทธิผลในบริบทที่กว้างขึ้น
2. ควรมีการศึกษามูลของรูปแบบการสอนนี้ต่อตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เช่น ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ การอ่านเพื่อตีความ หรือการอ่านเพื่อประเมินค่า
3. ควรมีการทำวิจัยเชิงเปรียบเทียบประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด กับเทคนิคการสอนรูปแบบอื่นๆ เช่น SQ4R, KWL Plus หรือ STAD เพื่อหาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- ช่อพุทธ รุ่งอรุณ และธีระวัฒน์ มอนโรสง. (2563). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 11(2), 45–58.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาภรณ์ เรืองเจริญ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พุดมินท์ แสงสิริวัฒน์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (2545). *ราชกิจจานุเบกษา*.
 เข็มนิษฐา พิมพ์ชิ้น และกัลป์ยมน อินทุสุต. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. *วารสารครุศาสตร์*, 20(1), 123–138.

กมล ภูมิชัยเสถียร และประพันธ์ ธรรมไชย. (2568). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
 ขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารการวิจัย
 ทางการศึกษา*, 15(1), 1–15.

อัจฉรา วงศ์มณฑา และคณะ. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์*,
 12(2), 89–104.

Davis, G. A., & Thomas, M. A. (1989). *Effective schools and effective teachers*. Boston, MA: Allyn & Bacon.

Dimmock, C., & Walker, A. (2005). *Educational leadership: Culture and diversity*. London: Sage Publications.

Hallinger, P., & Murphy, J. (1985). Assessing the instructional management behavior of principals. *The Elementary School Journal*, 86(2), 217–247.